
Text: 1. Sam. 18, 28 – 29

Izajáš 7, 14

“Jak se pasáček stal králem“. Anebo třeba: „Chudý chlapec, který se proslavil.“ Takto by mohl, bratři a sestry, někdo pohádkově Davidův příběh nazvat. Kolik jen známe zkazek o obyčejných, prostých lidech, kteří vlastním nasazením, vlastní silou a vlastním charakterem vybojovali pro sebe štěstí – navzdory protivníkům? Davidův příběh se jim v něčem podobá.

Avšak zdaleka ne ve všem. Dokonce můžeme říci, že v tom podstatném se s nimi zcela rozchází. A sice v tom, že pohádkoví hrdinové mají vyniknout sami. Ale v případě Davidově nic z toho není jeho vlastní zásluha – ale děje se to proto, že je Hospodin s ním. Provází jej od chvíle, kdy je jen obyčejným pastevcem, posledním z řady dětí v početné rodině, provází jej při jeho prvních krocích mezi mocnými, je s ním když bojuje s Goliášem - a jen díky Bohu je nakonec Goliáš oloupen, jak o vánocích zpíváme; je s ním, když se stane královým muzikantem a vojákem. Všude tam je Bůh s ním.

Nicméně David to přesto vůbec nemá jednoduché. Než se opravdu stane králem, prochází tvrdým zápasem. Ženu, kterou mu slíbili, nakonec dali jinému. Jiná žena jej miluje, ale on si ji musí tvrdě vysloužit – a původní scénář je, že má přitom zahynout. Budoucím tchánem je král - žárlivý, agresivní a vypočítavý. A v dalším sledu okolností mimo rámec našeho oddílu, už je David doslova štvancem, který se musí skrývat po jeskyních.

David se ocitá v soukolí tolika vášní – od lásky po nenávist, od slibů přes podvody a zákeřné úskoky. Jak se má uprostřed všech těch dramatických dějů v tom všem vyznat ? Jak má najít svou cestu ?

A tuto otázku si bratři a sestry můžeme položit také my. Jak se orientovat ve vášních, které hýbou dnešním světem? Letošní advent je v něčem jiný. Jakoby se otrásl naše vlastní jistoty pokojného a bezpečného života. To, co se už dva roky děje na Ukrajině, to co se děje od října v Izraeli, Gaze a na mnoha místech světa, se nás týká víc, nežli se nás jiné konflikty týkaly dříve. Nenávist a zákeřnost kvete v nejrozmanitějších podobách. Opět se po zdech malují Davidovy hvězdy jako tenkrát, když to skončilo holokaustem. Nevíme, z které strany zlo udeří. Nevíme odkud ještě čekat úskok a útok. Vše se děje rychle a nečekaně.

Jak neztratit v takovém světě naději a cestu k pravému životu? K tomu nám může pomoci právě David. On řeší celou situaci pokorně, ale zároveň s vůlí něco dělat. Klidně a s rozvahou, s pozoruhodnou tichostí, avšak bez laciného ústupu a rezignace. On jde dál v pevném přesvědčení, v pevné víře, že Bůh jde

s ním, že jde po jeho boku, že ho neopouští. Že do toho jeho zápasu vstupuje, že jej nesleduje jen odkudsi z povzdálí.

Hospodin byl s Davidem. Jak se to projevuje v našem příběhu? Vždyť přece úklady Saulovy nabývají na intenzitě a na síle. Stále se nám zdá, že schází jen málo, aby se David chytil do pasti, kterou mu nastražil mazaný vládce. Ale my se dočteme, že „Saul viděl a poznal, že s Davidem je Hospodin.“ Navzdory nástrahám si David získává úctu a vážnost. A miluje ho nejen Míkal, ale jeho jméno je drahé všemu lidu. Na jedné straně se sice stupňuje moc a rafinovanost zla, na straně druhé se prosazuje dobro a láska, zkrátka projevuje se Boží požehnání. Vyjádříme – li to slovy jiné známé vánoční písně, pak postupně „ztrácí noc své tmy moc.“

V adventní době už pošilháváme po jeslích v očekávání Spasitele, jehož úděl je Davidovi v lecčems podobný: Oba si vybral Bůh a učinil z nich krále. Oba přitom začali kdesi na okraji, skromně, a na konci se k nim upíná naděje mnohých lidí. Bůh povolal nikoli silné, vlivné, bohaté a úspěšné, ale nepatrné, chudé a slabé, skoro až ty nejposlednější. David načíná cestu, po které jednou Ježíš půjde, aby přinesl Boží království. Bůh si vyvoluje maličkého. I zde smíme vidět souvislost mezi Davidovým a Kristovým příběhem. Milovaný Syn, Bohem vyvolený, nahaté, malé a slabé dítě v jeslích dostane sílu a moc. David stojí tváří v tvář hrubé síle a úkladům – bezbranné betlémské dítě se stane terčem úkladu Herodova. Bojí se Ježíše tak jako se Saul bojí Davida. Ježíš se nestane jeho kořistí – ani v Betlémě a dokonce ani na Golgatě.

Koneckonců – Mesiáš je nazýván Synem Davidovým. Je z rodu Davidova. Ježíš Kristus je potomkem toho, na kom před tisícovkou let spočinula Boží pozornost. Někdy trochu nepřesně říkáme, že je David předobrazem Krista. To je trochu nebezpečné, neboť se může stát, že budeme Davidovu postavu idealizovat. A víme, že David nebyl dokonalý, že i těžce zhřešil, že i on měl podíl na mnohém násilí. Ten předobraz ale nesouvisí s Davidovou mravní kvalitou. Souvisí jen a jen, jak už jsme pověděli, s Božím vyvolením. Jedině v tom co Bůh činí, jediné v tom Božím sestupování a jednání je ta podobnost.

Bůh skrze Davida jedná skrytě, ale nakonec přece jasně a zřetelně. I Krista, svého Syna posílá, aby přišel do našich lidských vášní, dprostřed naší nenávisti, do světa plného bídy, násilí a beznaděje, aby zde skrze svého Syna konal svoje dílo a prosazoval svou vládu. Bůh je v Kristu s námi, jde po našem boku, přichází k nám i do našich zápasů, bolestí, smutku, ale i do naší pýchy, rezignovanosti, lhostejnosti. Svým Duchem nás chce burcovat k naší věrnosti.

Adventní doba, do které dnes vstupujeme, je tradiční výzvou křesťanům po celém světě, aby se podobou světa nenechali sevřít ani otrávit, ale aby uprostřed

vší lidské prázdnoty, lability a temnoty, pozvedli hlavy k Božímu světlu, zářícímu v jakékoli lidské tmě. My můžeme opravdu slavit, radovat se, načerpat sílu. Máme totiž zdroje, z nichž pramení radost pro všechny lidi. Smíme mít podíl na té Boží radosti, která je nezávislá na vnějších okolnostech, na Boží lásce, která si vyvoluje to, co ve světských měřítcích triumf neslaví.

Vyhlížíme Boží příchod a Boží jednání. Vyhlížíme toho, který byl s Davidem, který se účastnil našich dějin. Je to Bůh, který je s námi, Immanuel. Bůh, který nezůstal jen divákem, pozorujícím a bavícím se nad tím, jak se tady v tom všem plácáme. Bůh je spolupoutníkem našeho času, je tím, který se ujímá člověka. Není to žádné nezúčastněné absolutno. Není to nepřístupná bytost, dlící v nedosažitelné blaženosti, která nedotčeně přihlíží, jak život se smrtelníky točí. Je v Kristu, davidovském králi tím, který je přítomen, který nás miluje a dokonce se stává jedním z nás – ale ne v našem lidském bohatství, slávě a lesku, nýbrž v našem ponížení, v naší bídě.

Otevřít se přicházejícímu Kristu je pravá radost adventu a vánoc. To je možnost pro všechny lidi. Tou druhou možností je být mu nepřítelem. A tak jako nepřátelství Saulovo vyvěralo z jeho strachu, tak i dnes nepřátelství vůči Kristu je projevem slabosti. Když se kdysi komunističtí ideologové snažili pravý smysl vánoc zastříti, byla to jejich slabost a jejich strach. Kristovo světlo vždy všem mocným potentátům vyráží žezlo z ruky. Jeho příběh je tak vyvrcholením všech biblických příběhů, kde Bůh svěřuje svou moc bezmocným. V něm hrubá síla bledne před silou prosté a hluboké lásky. Amen. Modleme se:

Pane Bože, tys ve svém Synu přišel, abys postavil na hlavu naše falešné hodnoty, na kterých si falešně zakládáme. Vliv, bohatství a viditelný úspěch vnímáme více nežli pokornou a nenápadnou službu tichých mezi námi. Odpusť nám to. Dej nám svého Ducha, který by nás vedl letošním adventem a připomínal nám, co je ve tvých očích opravdu významné a veliké. Amen.